

İKİ SAVAŞ ARASINDA DÜNYADA ÖNEMLİ GELİŞMELER(1919-1939)

1-Albert Einstein (1879-1955)→İzafiyet Teorisi

- ◆ XX. yy en önemli kurumsal fizikçisi olarak değerlendirilir. İzafiyet Teorisi ile bilim dünyasında çığır açtı.
- ◆ Fotoelektrik alanında 1921 Nobel Fizik ödülüne layık görülmüştür. Yahudi asıllı Alman vatandaşıdır.Naziler başa gelince ABD ye gitmiştir.
- ◆ Albert Einstein, Atatürk'e mektup göndererek Hitlerin soykırımından kurtulan bilim adamlarının Türkiye'ye alınmasını istemişti

2-Bauhaus-- > Şehir Planlaması

- ◆ Şehircilik ve mimari gelişti. Mimari bir akım olan Bauhaus şehir planlamasında öne çıktı.
- ◆ Bauhaus; 20. yüzyılda mimari, tasarım, sanat alanlarında yeni akımlar yaratmış bir okuldur.
- ◆ Kurulduğu zaman dünyanın en seçkin ve çağdaş mimarlarını, sanatçılarını, bir araya getirerek, yalnızca bir eğitim kurumu yaratmamış, aynı zamanda bir üretim merkezi ve tüm bunların konuşulup tartışıldığı bir yer haline gelmiştir.

3-Empire State Bldg→ ABD / Gökdelenler

ABD'de " Empire State Building " yapıldı ve gökdelen sayısında artışlar yaşandı.

4-Radyo → Konuşan Basın

Radyo kullanımı yaygınlaştı. Radyonun kullanılmasıyla "Konuşan Basın" denilen dönem başladı.

5-İlk Sesli Sinema → Caz Şarkıcısı

1927'ye kadar filmler bütünüyle sessizdi. İlk sesli sinema "Caz Şarkıcısı"dır. 1930'lardan itibaren ise tüm filmler sesli çekilmeye başlanmıştır.

6-Walt Disney → Çizgi Film Endüstrisi

1930'lar aynı zamanda renkli sinemaya geçiş dönemi oldu. Çizgi Film endüstrisi oluştu. Sinema sektörü gelişti. Walt Disney, ilk sesli çizgi filmlerini çekmeye başladı (TV'de yayınlanmıştır).

7-İlk Renkli Film → Pamuk Prens ve Yedi Cüceler

1937'de tamamlanan Pamuk Prens ve Yedi Cüceler renkli film olarak yayınlandı.

8-Ülkemizde İlk renkli Film →

- ◆ Sinema tarihimizde ilk renkli film olarak Muhsin Ertuğrul'un 1953 yılında gösterime giren Halıcı Kız filmi bilinir.

- ◆ Oysaki sinemamızdaki ilk renkli çekimi Baha Gelenbevi 1948 yılında Birlik Film (İskender Necef) adına çektiği Bir Yuva Böyle Yıkıldı romanından sinemaya aktardığı Çıldırın Kadın adlı filmde yapmıştır. Bu filmde sadece bir sahne renkli çekilmiştir.

9-BBC

1922 den başlayarak günümüze kadar devam eden İngiliz devlet yayın kuruluşu

10-İlk Organ nakli

1880 Op.Dr. Yu Yu Voronay

İlk defa 1933 yılında Macar Op.Dr. Yu Yu Voronoy tarafından bir insan böbreği, diğer bir insana nakledildi. Vücudun direnç göstermesi sonucu bu hasta da öldü.

11-BCG → Bacille Calmette-Guérin

- ◆ Tüberküloz (Verem) tedavisi için BCG aşısı bulundu
- ◆ Bağışıklık kazandıran basile, basilin ve bulan araştırmacıların soy isimlerinin baş harfleri alınarak kısaca BCG ismi verilmiştir.
- ◆ 1920'li yıllarda **Albert Calmette** ve **Camille Guérin** isimli iki Fransız araştırmacı 13 senelik bir süre içerisinde safralı ve gliserinli patates üzerinde 230 defa kültürden kültüre aktararak ürettiler.
- ◆ Yapılan çalışmalarda, bu şekilde üretilen basillerin insanlarda tüberküloz hastalığı yapmadığı fakat tüberküloz basiline karşı insanlarda bir bağışıklık oluşturduğu bulundu.

12-Penisilin → Alexander Fleming

- ◆ İskoç bakteriyolog.
- ◆ Londra'da Azize Mary'nin Hastanesi'nde görev yaptığı 1924-1948 yılları arasında bilim çalışmalarında bulundu.
- ◆ 1927'deki çalışmalarını maddi yetersizlik nedeniyle 1939 'da tamamladı.

13-AEG → Teyp kaydı

1935'te Alman şirketi AEG, ses kaydetmek için manyetik teyp bandını geliştirmiştir.

14-Sikorsky Helikopteri → 1939 İgor Sikorsky

1939'da İgor Sikorsky adlı bir Rus asıllı ABD vatandaşı mühendis tarafından ilk helikopter yapılmıştır.

15-Salvador Dali → Sürrealizm / Ekspresyonizm

Bütün toplumu ve burjuva sanatını tamamen ve sert bir biçimde reddeden ve akımın öncülüğünü Salvador Dali'nin yaptığı "Sürrealizm" (Gerçeküstüçülük) ve 'Ekspresyonizm" (Dışa vurumculuk) akımları ortaya çıktı.

John Stainbeck → Gazap Üzümleri

John Stainbeck'in "Gazap Üzümleri" adlı eseri Kara Perşembeyi anlatan önemli eserler arasındadır.

II. DÜNYA SAVAŞI / (1939 - 1945)

1 Mihver → Eksen –Odak/ DEVLETLER:ALMANYAİTALYA JAPONYA

Mihver sözcüğü "eksen" anlamına gelir. Eksen (Alm. Achsen) sözcüğü bu ittifakı tanımlamak için ilk kez faşist Macar lider Gyula Gömbös tarafından kullanıldı.

1936'da ise Benito Mussolini tarafından ilk kez resmen kullanıldı.

- 1 Kasım tarihinde diğer tüm Avrupa ülkelerinin Roma-Berlin ekseninde döneceğini ve böylece Mihver teriminin yerleşeceğini açıkladı

225 Kasım 1936

Anti – Komitern Paktı:Almanya Japonya 1937 İtalya'da katıldı.

22 Mayıs 1939 Çelik Paktı
/ Almanya - İtalya

27 Eylül 1940 Üçlü Pakt :Almanya İtalya Japonya

3 Müttefik Devletler

İngiltere / Fransa / SSCB / ABD

- İngiltere ve Fransa, Almanya ve İtalya'nın saldırgan politikasına karşı SSCB ile ittifak arayışına girmiş ancak başarılı olamamıştı.
- Almanya ile saldırmazlık paktı yapan SSCB, Polonya ve Fransa'yı işgal eden Almanya'nın 22 Haziran 1941 Barbarossa Harekâtı'yla kendi topraklarında işgallere başlaması üzerine Müttefik grubuna geçmiştir.

- ABD ise Japonya'nın 7 Aralık 1941 Pearl Harbour Baskınından sonra Müttefiklerin tarafına geçerek savaşa girmiştir.
- Müttefik devletlere daha sonra 30 civarında devlet katılmıştır.

SAVAŞ ÖNCESİ GELİŞMELER

1 Almanya

a-Lebensraum (Hayat Sahası)

Naziler tarafından Alman halkının yaşamını sürdürebilmek için ihtiyaç duyduğu ve özellikle doğuda slav halklarından alınması gereken toprakları anlatmak için kullanılan terimdir.

1933 Silahsızlanma Konferansından çekildi

1933 Milletler Cemiyetinden çekildi

1935 Saar Bölgesi aldı

(Versay Ant. ile Fransa'ya bırakılmıştı. Plebisit (halk oylaması) sonucunda Alman Yönetimine geçmiştir.)

- Asker Sayısını 550 Bine çıkardı.
- Locarno Antlaşması Feshedildi.

1936 Ren Bölgesine asker çıkardı

7 Mart 1936'da, askerden arındırılan Ren Bölgesi'ne asker gönderildi.

25 Kasım 1936 Anti – Komintern Paktı Almanya/Japonya – 1937 İtalya dâhil oldu

- ◆ Japonya'nın Asya içlerine yayılmak istemesi ve SSCB'yi tehdit olarak görmesi, Almanya'nın da komünizmden dolayı SSCB'ye tavır alması iki devleti yakınlaştırdı. 25 Kasım 1936'da Almanya ile Japonya arasında Anti-Komintern Paktı yapıldı.
- ◆ Bunun sonucunda Berlin'de 25 Kasım 1936'da Anti-Komintern Paktı imzalanmış, böylece "Berlin-Tokyo Mihveri (Eksen)" kurulmuştur.
- ◆ *İtalya da 1937 yılında bu antlaşmaya katılmıştır.*

13 Mart 1938 Anschluss

Almanya'nın Avusturya ile birleştirme projesidir.

Almanya, 1934 ve 1938'de iki defa bu girişimde bulundu. 13 Mart 1938'de Avusturya ile birleşti.

Reich

Hitlerin bütün Almanca konuşan toplulukları tek bir Alman Devleti (Reich) altında toplamayı amaç edinen ülküsünün sloganıdır

29 Eylül 1938 Münih konferansı/ Antlaşması

- ◆ Almanya, Südetleri aldı.
- ◆ İtalya'nın Almanya'ya destek vermesi, İngiltere ve Fransa'nın da ortak bir cephe kuramaması üzerine konu Münih Konferansı'na taşındı.
- ◆ Çekoslovakya temsilci bulundurmadı
- ◆ Südet Bölgesi Almanya'ya verildi.
- ◆ *Çekoslovakya'nın toprak bütünlüğü İngiltere ve Fransa tarafından garanti altına alınmıştır.*
- ◆ 15 Mart 1939'da Çekoslovakya işgal edildi.
- ◆ İngiltere, Appeasement (Yatıştırma) Politikasından vazgeçti.

22 Mart 1939 Memel ahdı Litvanya

- ◆ Bu topraklar, I. Dünya Savaşı sonrasında Almanya'dan kopartılmıştı.
- ◆ Nazilerin Çekoslovakya'nın işgalinden sadece beş gün sonra 20 Mart'ta deklare edilmişti.
- ◆ İngiltere ve Fransa, konuyla ilgili yatıştırma politikaları izlemeyi tercih ederken, İtalya ve Japonya ise açık şekilde Almanya'yı destekledi.
- ◆ 22 Mart Litvanya ultimatoma koşullarını kabul etti
- ◆ *Memel Bölgesi, Almanya'nın II. Dünya Savaşı öncesi elde ettiği son araziydi.*

22 Mayıs 1939 Çelik Paktı-Almanya / İtalya

- ◆ Almanya ve İtalya arasında imzalandı.
- ◆ Bu antlaşmaya göre her iki devlet birbirlerini ilgilendiren meselelerde birbirlerine yardım edecekler, antlaşmayı imzalayan devletlerden biri bir savaşa girerse diğer imzalayan devlet o devlete bütün gücüyle yardım edecekti.

23 Ağustos 1939 Saldırmazlık Paktı Almanya / SSCB

- ◆ Münih konferansına davet edilmeyen SSCB; İngiltere ve Fransa'ya tepki olarak Almanya ile yakınlaştı.
- ◆ Almanya ile SSCB arasında "Saldırmazlık Paktı" yapıldığı açıklandı.

Blitzkrieg (Yıldırım Harekâtı)

- ◆ Almanya'nın Polonya ve Avrupa'yı işgal planıdır.
- ◆ Uçak, tank ve topçu birliklerinin tümünün toplu olarak saldırısıydı.

1 Eylül 1939 Almanyanın Polonyaya Saldırısı

- ◆ Alman orduları Polonyaya batıdan saldırdı ve II.Dünya savaşı başladı
- ◆ Doğudanda SSCB saldırınca kısa sürede Polonya iki ülke tarafından işgal edildi.

- ◆ İngiltere ve Fransa Almanyaya savaş ilan etmiştir
- ◆ II. Dünya Savaşını başlatan olaydır.

27 Eylül 1940 Üçlü Pakt Almanya/İtalya/Japonya

Bu pakt, Avrupa ve Afrika düzenlenme hakkını Almanya ve İtalya'ya; Asya'nın düzenlenme hakkını da Japonya veriyordu

2 İtalya

1924:Fuime (Hırvatistan) / Korfu / Arnavutluk

- ◆ 1924 Roma Antlaşmasıyla Fuime'yi aldı.
- ◆ 1924 Korfu'yu (Yunanistan) işgal etti.
- ◆ 1924 Sonu Arnavutluk'u nüfuz altına aldı.

- Japonya'nın 1931'de Mançurya'ya saldırması, Almanya'nın Versay Antlaşması'nı çiğneme girişimlerine İngiltere ve Fransa'nın tepkisiz kalması İtalya'nın Habeşistan'ı işgalini cesaretlendirdi.
- 1930'larda İtalya, yayılma alanı içinde Doğu Akdeniz ve Anadolu'yu da saymaya başladı.

Mustafa Kemal Atatürk, Mussolini İtalya'sını yakından takip etmiş, 1932'de bu ülke ile ilgili şu değerlendirmeyi yapmıştı:

"İtalya, Mussolini'nin yönetimi altında şüphesiz büyük bir kalkınmaya ve gelişmeye erişmiştir. Eğer Mussolini, gelecekteki bir savaşta İtalya'nın görünürdeki heybet ve azametinden, savaş dışında kalmak suretiyle, gerektiği şekilde yararlanabilirse barış masasında başlıca rollerden birini oynayabilir. Fakat korkarım ki İtalya'nın bugünkü şefi, Sezar rolünü oynamak hevesinden kendisini kurtaramayacak ve İtalya'nın askerî bir kuvvet yaratmaktan, henüz çok uzak olduğunu derhal gösterecektir."

1936 Habeşistan işgali

Habeşistan'a askerî yardım yapılamaması ve Milletler Cemiyeti'nin İtalya'ya karşı ortak bir cephe kuramaması işgali kolaylaştırdı. (52 ülkenin karşı çıkmasına rağmen 1936'da işgal gerçekleşti.)

Mare Nostrum → Bizim Deniz

Mussolini, Akdeniz'de Roma İmparatorluğunu yeniden canlandırma projesini (Bizim Deniz) ortaya atmıştır. Bu proje ile Adriyatik ve Akdeniz'i etki alanına almak istemiştir.

1937 Anti – Komintern Paktı

Bu amaçla İtalya, 5 Kasım 1937'de, Roma'da imzalanan bir anlaşmayla Anti-Komintern Paktı'na katıldı

7 Nisan 1939 Arnavutluk İşgali

İtalya Almanya'nın Avrupa'yı adım adım işgali sonrası Arnavutluk'u işgal etti.

22 Mayıs 1939 Çelik Pakt

Almanya / İtalya

27 Eylül 1940 Üçlü Pakt

Almanya / İtalya / Japonya

3 Japonya

1922 Washington Deniz Silahsızlanması Konferansı / Antlaşması

- ◆ 1920'li ve 1930'lu yıllarda Uzak Doğunun en güçlü devleti Japonya idi.
- ◆ Uzak Doğu topraklarını genişletmek isteyen Japonya, Mançurya'ya ve Çin'e egemen olup Asya içlerine kadar yayılmak istedi.
- ◆ Başta ABD olmak üzere Batılı devletleri bir takım tedbirler almaya yöneltti.
- ◆ Bu konferansta Japon Deniz kuvvetleri sınırlandırılmış ve Çin'e karşı tehditleri azaltılmaya çalışılmıştır.
- Birinci Dünya Savaşı sonunda Almanya'nın Uzak Doğu sömürgeleri Japonya'ya verilmişti. Üstelik Çin'in bir bölümü de Japon hâkimiyetindeydi. Ancak bu kadar sömürge bile hızla sanayileşen ve büyüyen Japon ekonomisine yetmiyordu.

Ortak Refah Alanı (Asya Asyalılarıdır)

- ◆ Japonya yayılcı politikasını Asya Devletlerinin dayanışması üzerine kurmuştu.
- ◆ Bu politikasını Ortak Refah Alanı ilkesiyle gizlemiştir.
- ◆ Buna göre Mançurya, Çin, Filipinler, Endonezya, Singapur ve Hindini mutlaka Japonya'nın denetimi altına girmeliydi.

1931 Mançurya İşgali

1933 Milletler Cemiyetinden ayrılış

1933 Washington Deniz Silahsızlanma Anlaşmasından çekildi.

1936 Anti- Komintern Paktı - Berlin / Tokyo

1937 Çin'e saldırdı.

- ◆ Uzak Doğu bunalımı başladı.
- ◆ Japon-Çin sorunu Milletler Cemiyeti'nde ele alındı. Ancak Japonya'ya karşı bir harekette bulunulamadı.

4 İngiltere

Yatıştırma politikası (Appeasement)

İngiltere Başbakanı Neville Chamberlain'la özdeşleşen politikadır.

- Ona göre Versay Antlaşması, "Almanya'yı güç duruma düşürmüş, bütün sömürgelerini kaybetmiştir.
- Savaşın tüm nedenlerinin Almanya yüzünden çıktığını söylemek biraz haksızlık sayılır ve yapılan tüm baskıların milletlerin eşitlik ilkesi ile bağdaşması mümkün değildir."
- Hitlerin esas ilgi alanının Doğuda olduğuna inanan Chamberlain, SSCB'ye karşı Almanya'nın kendileriyle iş birliğine gireceğini düşünüyordu.
- Chamberlain, Eylül 1938 Münih antlaşması ile Südet'i alan Hitlerin durarak kazandıklarını elinde tutmaya çalışacağını tahmin etti.
- Münih Anlaşması, yatıştırma politikasının doruk noktasıydı. Konferanstan dönen Chamberlain uçaktan indiğinde "Size bugün onurlu bir barış getirdim" diyecekti.
- Fakat Hitlerin Ren bölgesini silahlandırması ve 15 Mart 1939'da az sayıda Almanın yaşadığı Çekoslovakya'yı işgale başlamasıyla yatıştırma politikası sona erdi.

Kartal Hücumu

Almanların, İngiltere Hava sahasına saldırmasına verilen isimdir.

RAF (Royal Air Force)

Kraliyet Hava Kuvvetleri demektir. İngiltere, Almanya'nın limanlarına, hava alanlarına, kentlerine yönelik saldırıları bu güçle önlemiştir

SAVAŞIN BAŞLAMASI

Almanya, 29–30 Ağustos 1939 gecesi, Polonya'dan

- Doğu Prusya'ya ulaşmak için Danzig serbest şehrinin kendisine geri verilmesini,
- Koridor bölgesi için plebisit yapılmasını,
- Seferberliğin kaldırılmasını ve bu konuları görüşmek üzere bir Polonya temsilcisinin 30 Ağustos günü Berlin'de bulundurulmasını istedi.
- Polonya Büyükelçisi, *Alman yetkilileri ile* ancak 31 Ağustos 1939 akşamı temas kurabildi.
- Almanya, Büyükelçi ile görüşmeden 1 Eylül 1939'da Polonya'yı işgal etti.
- Bunun üzerine İngiltere ve Fransa, 3 Eylül 1939'da Almanya'ya savaş ilan ettiler. Böylece İkinci Dünya Savaşı başlamış oldu.

Almanya → 1 Eylül 1939 Danzig saldırı.

I-AVRUPA CEPHESİ

1-Nisan 1940 Almanyanın Norveç işgali

Denizaltıları için üsler kurmak İsveç'i

kuzeyindeki madenlerden çıkartıp denizyoluyla Norveç'in Narvik limanına getirilen demire el koymaktı.

Danimarka teslim oldu.

10 Mayıs 1940 Almanyanın Belçika, Hollanda ve Lüksemburg işgali

13 Mayıs 1940 Almanlar Maas Irmağı /Sedan

Alman tankları Sedan'da Maas Irmağını geçti.. Fransa'nın içlerine doğru ilerledi.

14 Mayıs 1940 Hollanda teslim oldu.

Alman tankları kuzeye, kıyıya doğru ilerledi ve geri çekilen Müttefiklerin önünü kesti.

27 Mayıs 1940 Belçika teslim oldu

4 Maginot Hattı

Fransa, Alman sınırında Maginot Hattı adıyla anılan **savunma hattını kurdu.**

Almanların Arden Ormanlarını geçemeyeceğini düşündü.

Alman tankları 3 günde geçti.

Dunkerque tahliyesi → 338 Bin İngiliz askeri kurtarıldı

- ◆ Belçika'da sıkışıp kalan İngiliz ve Fransız birlikleri büyük kayıplar verdi.
- ◆ İngiliz ordusunun Fransa'nın Dunkerque kıyılarında 400 bin askerle sıkışması ve Avrupa'yı sarsan 9 günle beraber İngiliz ordusunun deniz desteğiyle tam 338.226 askeri tahliye etmesi ve geriye kalan 68,111 askerin ise ölü, kayıp veya esir düşmesidir.
- ◆ Bütün askeri malzemeler Almanların eline geçti.

☞ **14 Haziran 1940 Almanla Paris'e girdi.**

22 Haziran 1940 **II. Rethondes** ateşkes antlaşması imzalandı. Fransa teslim oldu

☞ **Vichy Hükümeti/Mareşal Philippe Petain**

Alman işgalindeki Güney Fransa'da Mareşal Henry Philippe Petain, tarafından Almanyaya bağlı kurulan Fransız hükümeti Vichy şehrinde kuruldu.

CHARLES DE GAULLE

- ✓ 1940'ta Fransa'nın savunma müsteşarlığına getirildi.
- ✓ Almanlarla yapılan mütarekeye karşı çıktı, Londra'ya gitti.
- ✓ 1943'te General Giraud'la Fransız Ulusal Kurtuluş Komitesi'nin başkanı oldu.
- ✓ 9 Eylül 1944'te kurduğu Gölge hükümeti ile birlikte Cezayir'den Paris'e döndü, iki geçeci hükümetin başına geçti.
- ✓ 1946'ya kadar görevde kaldı. 1958'de Cumhurbaşkanı seçilerek siyasete geri döndü. 1969'a kadar Cumhurbaşkanlığına kaldı.
- ✓ 1970'te öldü.

Wehrmacht: Alman Ordusu

Heer: kara kuvveti

kriegsmarine: deniz kuvveti

luftwaffe: hava kuvveti

☞ **Deniz Aslanı Harekâtı ve Kartal Hücümü**

10 Temmuz – 31 Ekim 1940 Britanya Savaşı

- ◆ II. Dünya Savaşı sırasında Almanya'nın Britanya Adalarını işgal planının kod adı (**Deniz Aslanı**)(see lowe)
- ◆ Almanların, İngiltere Hava sahasına saldırmasına verilen isimdir. (**Kartal Hücümü**)
- ◆ Hitler bir sonraki hedef olarak İngiltere'yi seçti.
- ◆ Alman hava kuvvetleri Güney İngiltere'deki havaalanlarını ve limanlarını her gün bombalamaya başladı.
- ◆ İngilizlerin kesin direnişle karşılaşan Almanlar, ardından Londra'yı ve İngiltere'nin iç bölgelerindeki kentleri de bombaladı.
- ◆ Bu baskınlar pek çok sivilin ölümüne ve büyük zarara yol açtı.

☞ **RAF (Royal Air Force)**

Kraliyet Hava Kuvvetleri demektir.

İngiltere, Almanya'nın limanlarına, hava alanlarına, kentlerine yönelik saldırıları bu güçle önlemiştir.

☞ **6 Nisan 30 Nisan 1941 Marita Harekâtı**

- ◆ İtalya ve Almanya'nın Yunanistan'ı işgal harekâtıdır.
- ◆ İtalya Arnavutluk üzerinden Yunanistan'ı işgal etmeye başladı.
- ◆ Yunanistan durdurdu Güney Arnavutluk topraklarına girdi.
- ◆ 6 Nisan 1941'de Almanlar yardım için saldırdı.

- ◆ 27 Nisan 1941 Hitler, Atina'yı işgal etti.
- ◆ Türkiye tarafsız kaldı.

7-20 Mayıs 1 Haziran 1941 Girit Muharebesi (Merkür Harekâtı)

- ◆ II. Dünya Savaşı'nda 20 Mayıs 1941'de Alman Paraşütçülerinin Girit Adasına havadan indirilmesi ile başlamıştır.
- ◆ İşgal amaçları bağlamında başarıya ulaşırsa da, Alman tarafının verdiği kayıpların büyüklüğü nedeniyle, Alman ordusu bir daha hava indirme operasyonu yapmamıştır.
- ◆ Merkür Harekâtı, dünya tarihindeki en büyük hava indirme operasyonudur.

8-22 Haziran 1941 Barbarossa

- ◆ Almanların, SSCB'yi işgal planıdır.
- ◆ İklim şartları engel oldu.
- ◆ 1942'de Moskova'ya tekrar bir saldırı.
- ◆ Güneye doğru ilerleyerek yeni bir hedef belirledi.

Yeni hedef

- ✓ Kafkaslar üzerinden İran'a geçerek petrol kaynaklarını ele geçirmek,
- ✓ Müttefik devletlerin İran üzerinden SSCB'ye yardımını kesmek
- ✓ Hindistan'a ulaşarak Japonya ile bağlantı kurmaktı.
- ✓ Stalingrad'a çekilen Ruslara karşı Almanlar başarılı olamadı.

12 Temmuz 1941 Ortak Harekât Antlaşması

- ◆ Almanya'nın SSCB'ye saldırmasıyla SSCB ile İngiltere arasında imzalandı.
- ◆ SSCB müttefik devletler gurubuna katılmıştır.
- ◆ Daha sonra savaşa giren ABD, SSCB VE İngiltere arasında 1942 yılında yeni bir ittifak antlaşması imzalandı.
- ◆ Müttefik Devletler Rusya'yı kullanarak Almanları Doğu Avrupa'da durdurmayı düşünüyorlardı.

10-23 Ağustos 1942-2 Şubat 1943 Stalingrad Muharebesi

Almanya ile SSCB arasında yapılan Stalingrad Savaşı savaşın seyrini değiştirmiştir. Almanlar stalingradı alamayınca Doğu cephesi çökmüş savaşın kaderi değişmiştir.

- Kenti kuşatan Alman kuvvetleri, onları zaferden zafere götüren yıldırım savaşı tekniklerini bir yana bırakarak ve ağırlıklı olarak piyadeyi kullanarak sokak çatışmalarına girdiler.
- Bina bina, hatta oda oda inatla direnen Kızıl Ordu'ya rağmen kenti Volga kıyılarında kuşattılar.
- Ancak üç ay süren sokak savaşlarında ilerleme hızı giderek yavaşladı.
- Kış Fırtınası, Uranüs ve Satürn Operasyonları Stalingrad Savaşı ile ilgilidir.

manhattan projesi: ABD nin atom bombası yapmak için başlattığı proje, projenin bilim kurulu başkanlığını **Robert Opoenheimer** yapmıştır. Yani bombanın mucidi bu adamın başkanlığındaki bilim kuruludur.

11-6 Haziran -

Temmuz Normandiya

Çıkarması

General Eisenhower kumandasındaki

- ❑ Müttefiklerin çıkarmasından sonra Alman cephesinin yarılmasına ve Fransa'nın ortasına kadar getirilmesine yol açtı.
- ❑ Avrupa'nın kuzey kesiminde yapılan Normandiya çıkarması tarihin gelmiş geçmiş en büyük çıkarması olmuştur.
- ❑ Dünya'da ikinci en büyük askeri çıkarma Çanakkale Savaşı olmuştur. (Gelibolu)

12-22 Haz 1944 - 19 Ağustos 1944

Bagration Harekâtı

- ◆ Normandiya Çıkartmasından sonra gerçekleşmiştir.
- ◆ Sovyet Rusya'nın Almanya'ya karşı başlatmış olduğu harekâtın adıdır.
- ◆ Alman kuvvetleri Beyaz Rusya'dan ve Doğu Polonya'dan çıkartılmıştır.

16 Nisan 1945 - 2 Mayıs 1945

Berlin Harekâtı (Berlin Muharebesi):

- ◆ Berlin Muharebesi, Sovyetler Birliği'nin II. Dünya Savaşı sonlarında düzenlediği genel taarruzlardan biri olan Berlin Stratejik Taarruz Harekâtı sonunda gerçekleşen muharebedir.
- ◆ Avrupa Cephesi'ndeki son genel taarruz olmamakla birlikte, Almanya'nın kayıtsız şartsız teslimiyle sonuçlandığı için savaşı bitiren muharebe olarak kabul edilmektedir.

KUZEY AFRİKA CEPHESİ

- ❑ Almanya'nın amacı;
 - İtalya, Afrika üzerinden güneyden
 - Almanya, Kafkaslar ve İran üzerinden Mısır'a gelecek ve Ortadoğu'yu ele geçirecek
 - Japonya da Birmanya ve Hindistan üzerinden İran'a gelmesiyle savaş sona erecekti.
- ❑ İtalya, İngilizleri Afrika'dan çıkarabileceklerini düşünüp **Süveyş Harekâtı**'na karar verdiler.

1-9-16 Eylül 1940 Süveyş Harekâtı

- ◆ Akdeniz'e kesin hâkim olmak isteyen İngilizleri tüm Afrika'dan atmak için giriştikleri harekât.
- ◆ II. Dünya Savaşı sırasında Mısır'da üslenmiş olan Birleşik Krallık, İngiliz Milletler Topluluğu ve Özgür Fransa kuvvetlerine karşı girişilen bir İtalyan taarruzudur.
- ◆ İngilizler, karşı saldırıya geçti. Beş gün içinde İtalyanları Mısırdan çıkarttı. İtalyan işgalindeki Bingazi'yi ele geçirdi.
- ◆ Bu durum Nazi Almanyası'nın da Kuzey Afrika'ya asker göndermesine yol açmıştır.

2-26 Mayıs - 21 Haziran 1942 Gazala Harekâtı

Erwin Rommel'in komutasındaki Alman-İtalyan kuvvetlerinin, 26 Mayıs - 21 Haziran 1942 tarihleri arasında, Birleşik Krallık 8. Ordu'sunun savunduğu Gazala Hattı'na, ardından Tobruk'taki garnizonlarına yönelik saldırısı sırasında gerçekleşen muharebedir.

- ❑ Savunma oldukça sert direnç göstermiş ancak, direnç noktalarına yönelik Stuka dalgalarıyla Tobruk 35 bin askerle düşmüş Almanların eline geçmiştir.

3El-Alameyn Savaşları

- ◆ Haziran 1942 ayında, Gazala Muharebesi'nin ardından 8. Ordu, Mersa Matruh'tan El-Alameyn Hattı'na çekilmişti.
- ◆ El-Alameyn Hattı, Akdeniz kıyısındaki El-Alameyn yerleşiminden, güneydeki Kattara Çukuru'na kadar uzanan 60 km.lik bir savunma hattıdır.
- ◆ Rommel El-Alameyn savunmasını aşamamıştır.
- ◆ ABD'nin **Tourch Harekatı** sonrası batı ve Bernard Montgomery komutasındaki İngilizlerin saldırısıyla doğudan sıkışan Almanlar ve İtalyanlar geri çekilmeye başladı.
- ◆ mifer devletler, Tobruk'a kadar geri çekildi. Kuzey Afrika kaybedildi

4-8-16 Kasım 1942

Meşale Harekatı (Tourch Harekatı)

İngiliz-Amerikan birliklerin Vichy Fransası kontrolündeki Cezayir ve Fas'ı işgalidir.

ASYA-PASİFİK CEPHESİ

1-11 Mart 1941

Ödünç Verme ve Kiralama Yasası

- ◆ Savaşın Almanya lehine değişmesinden endişelenen ABD, Müttefiklere silah satışına başladı.

- ◆ 1941'de Ödünç Verme ve Kiralama Yasası'nı çıkararak müttefik devletlere bedeli savaş sonunda ödenmek şartıyla her türlü yiyecek ve savaş malzemesini vermeye başladı.

24 Ağustos 1941 Atlantik Bildirisi:

- ◆ ABD ve İngiltere bir araya gelerek Atlantik Bildirisi'ni yayınlamışlardır.
- ◆ Bu maddeler daha sonra Birleşmiş Milletler Antlaşması'nın nüvesi olmuştur.
- ◆ Dünya Savaşındaki Wilson İlkelerine benzer

31 Aralık Pearl Harbor baskını İnci Körfezi Saldırısı

Japon İmparatorluk Deniz Kuvvetleri'nin 1941'de Hawaii adalarının Oahu adasında bulunan Pasifik Filosu ve Pearl Harbor askerî üslerine karşı düzenlediği sürpriz saldırıdır.

- ❑ ABD Japonya'nın Pearl Harbour Baskını'ndan sonra Müttefiklerin tarafına geçerek savaşa girmiştir.
- ❑ Savaşların ilk yıllarında başarılar kazanan Japonya,
 - Midway
 - Mercan Denizi
 - Leyte Savaşları'nda yenilmiştir.
- ❑ ABD, Japonların Pasifikte işgal ettiği adaları geri almak istedi. Japonların savunması çok kuvvetliydi.
- ❑ 26 Temmuz 1945'te Müttefikler "Potsdam Demeci" ile Japonya'yı teslim olmaya çağırdı.

- ❑ Ancak ilan taslağında varolan İmparatorluk sisteminin korunmasına dair madde kaldırıldığı için Japon Başbakanı Kantarō Suzuki Potsdam Demecini kabul edemedi.
- ❑ Böylece Japonya'nın teslim isteği geri çevrilmiş oldu.

6 Ağustos 1945

Hiroşima / Little Boy

ABD, Japonların teslim olmaması üzerine Hiroşima'ya 6 Ağustos 1945 Pazartesi saat 08:15'te Enola Gay isimli uçakla Uranyum-235 tipi atom bombası "Little Boy" ile saldırı gerçekleştirdi.

Saldırıda yaklaşık 200 Bin kişi hayatını kaybetti.

9 Ağustos 1945

Nagazaki / Fat Man

Amerikan kaydına göre 10.58'de Plütonyum-239 tipi atom bombası "Fat Man" ile ikinci katliamıdır.

Saldırıda yaklaşık 80 Bin kişi hayatını kaybetti.

- ❑ 8 Ağustosta SSCB, Japonya'ya savaş açtı. Mançurya ve Kore'yi işgal etti.
- ❑ Japon İmparatoru Hirohito *Müttefiklere* kayıtsız şartsız *teslim oldu*.
- ❑ **2 Eylül 1945'te Japonya** ile ABD adına Dauglus Mc Arthur *ateşkes antlaşması* imzalandı ve *II. Dünya Savaşı* sona erdi
- ❑ **10 Şubat 1947'de Paris Antlaşmasıyla** savaş resmen bitmiştir.

KONFERANSLAR

22 Aralık 1941 – 14 Şubat

ARKADYA KONFERANSI

İngiltere ve ABD delegasyonları arasında Washington'da düzenlenen, taraflar arasında Avrupa'daki savaşla ilgili stratejilerin belirlendiği görüşmelerdir.

14 – 24 Ocak 1943

CASABLANCA KONFERANSI

- ◆ Roosevelt ve Churchill arasında yapılmıştır.
- ◆ Kuzey Afrika'yı ele geçiren Müttefikler, Mihver Devletleri kayıtsız şartsız teslim olmaya çağırılmış ve Sicilya Çıkarması kararını almıştır.
- ◆ Almanya, Japonya ve İtalya kayıtsız şartsız teslim oluncaya kadar mücadeleye devam edilecek.
- ◆ Balkanlarda ikinci cephenin açılmasını mümkün kılmak için, Türkiye'nin de savaşa katılması konusunda gerekli askerî hazırlıklar yapılacak.

12-26 Mayıs 1943

Washington (Trident) Konferansı

- ◆ Kuzey Afrika cephesinin tasfiyesi üzerine alınacak yeni tedbirleri görüşmek üzere toplanan bu **konferans** Roosevelt ile Churchill arasında olmuştur.
- ◆ Buna şifre adı dolayısıyla **Trident Konferansı** da denir
- ◆ Sicilya çıkarması, Normandiya Çıkarması, Türk hava sahasından yararlanmak, Pasifik Savaşları ele alındı.

☞ **14 – 24 Ağustos 1943**
QUEBEC KONFERANSI

- ◆ Mussolini'nin düşmesiyle ikinci cephe meselesini ele almak amacıyla Churchill ve İngiliz Genelkurmayı ile ABD Genelkurmayı arasında Kanada / Quebec'de yapılmıştır.
- ◆ Churchill, ikinci cephenin Fransa yerine Türkiye'de açılmasında ısrar etmiş fakat görüşünü kabul ettirememiştir.
- ◆ İkinci cephe Fransa'da Normandiya kıyılarında açılacak ve bunun hazırlanması sorumluluğu da Amerika'da olacak.

☞ **18 Ekim – 1 Kasım 1943**
I. MOSKOVA KONFERANSI

- ◆ "Savaş sonrası düzen" için yapılan ilk toplantı olarak kabul edilmektedir.
- ◆ Dışişleri Bakanları düzeyinde ABD, İngiltere, SSCB ve Çin'in katılımıyla gerçekleşen bir toplantıdır.
- Sovyetler, Almanya'ya karşı nihai zafere kadar savaşıcağı konusunda güvence verdi.
- Almanya tarafından işgal edilen Avusturya'nın durumu üzerinde de duruldu.
- Savaş suçlularının etkin şekilde cezalandırılması konusu da ele alındı.
- Müttefikler Moskova Konferansı'nda II. Dünya Savaşı sonrasında bir mahkeme kurarak, (Nürnberg Mahkemesi) savaş suçlularını yargılamaya karar verdiler.
- Türkiye'nin savaşa girmesi gerekli olduğu belirtildi.

- Sovyet Hükümeti, uyumlu davranmaması durumunda Türkiye'ye savaş malzemesi gönderilmesinin durdurulmasını da istedi.

☞ **22 – 26 Kasım 1943**
KAHİRE KONFERANSI

- ◆ II. Dünya Savaşı sonrası Uzak Doğu'daki gelişmeleri değerlendirmek amacıyla;
- ◆ **Roosevelt – Churchill- Chiang Kai-Shek** arasında Kahire'de yapıldı.
- ◆ Konferansta kesin bir sonuca varılmadı.
- ◆ Roosevelt ve Churchill Tahran Konferansına bu atmosfer içinde gittiler.
- ◆ Ayrıca bu konferansta Türkiye'nin savaşa girme durumu da görüşülmüş ama bir sonuca varılamamıştır.
- ◆ Konferansa Türkiye'den İsmet İnönü katılmıştır.

☞ **28 Kasım – 1 Aralık**
TAHRAN KONFERANSI

- ◆ Joseph Stalin, Franklin D. Roosevelt, ve Winston Churchill katılımıyla,
- ◆ Müttefiklerin tam olarak ilk buluşmasıdır.
- ◆ İkinci cephe ile ilgili olarak Türkiye'nin de savaşa katılmasına karar verilmiştir.
- ◆ Savaş sonrası barış düzeninin korunması için milletlerarası teşkilat kurulması fikri bütün taraflarca kabul edilmiştir.
- ◆ Ruslar, dört büyük devlet arasına Çin'in de katılması fikrine yine itiraz etti.
- ◆ ABD ve İngiltere, Çin isteğini kabul ettiremedi.

👉 **21 Ağustos–7 Ekim 1944**

DUMBARTONOASK KONFERANSI

- ◆ Washington'da yapıldı.
- ◆ Birleşmiş Milletler 'in kuruluş ve faaliyetleri hakkındaki ön çalışmaların yapıldığı konferanstır
- ❑ Konferans İki ayrı safhadan oluşur.
- ❑ İlk safhada ABD, İngiltere ve SSCB, ikinci safhada Çin de yer almıştır.
- ❑ Milletler Cemiyeti yerine kurulacak yeni uluslararası örgüt ile ilgili görüş alışverişi yapıldı ve taslak planlar hazırlandı.
- ❑ Dünya örgütünün yapısı konusunda büyük oranda anlaşmaya varıldı.
- ❑ Anlaşılamayan konuların çözümü (veto hakkının kullanımı, üyelik, bunalımların çözüm şekli) Yalta Konferansı'na bırakılmıştır.
- ❑ Dumbarton Oaks Konferansı'nda hazırlanan öneriler taslağı 1945 yılında düzenlenen San Francisco Konferansı sonunda yayınlanan Birleşmiş Milletler Antlaşmasına birkaç değişiklik dışında temel olmuştur.

👉 **9–20 Ekim 1944**

II. MOSKOVA KONFERANSI (Yüzdeler Anlaşması)

- ◆ Stalin ile Churchill arasında yapılmıştır.
- ◆ Balkan topraklarında nüfus alanlarının paylaşımıdır
- ❑ Romanya, Rus, Yunanistan, İngiliz nüfuzuna terk edildi.
- ❑ Yugoslavya ve Macaristan

%50 İngiliz ve % 50 Sovyet Rusya nüfuzu altında olacaktı.

- ❑ Bulgaristan için bu oranlar %75 Rus, %25 İngiliz idi.
- ❑ Yunanistan'da % 90 İngiltere üstün olacak
- ❑ Bu yüzde oranlarının anlamı, kabinelere girecek ve orada temsil edilecek siyasi eğilimlerin oranlarıydı
- ❑ Almanya için kurulacak Müttefik Kontrol Komisyonu'nda Fransa'ya da yer verilmesi ile Montreux Sözleşmesi'nin değiştirilmesi de kabul edildi.

👉 **14 – 11 Şubat 1945 YALTA**

KONFERANSI:

- ◆ ABD ve İngiltere savaşın sonunda oluşacak olan barış esaslarını görüşmek amacıyla SSCB ile ortak bir konferans düzenledi.
- ◆ Birleşmiş Milletler 'in kurulması kabul edilmiş ve temel ilkeleri belirlenmiştir.
- ❑ Konferansta İngiltere, ABD'nin Avrupa'dan çekilmesinin ardından SSCB'nin Avrupa'da tek başına hâkim olmasını engellemeye yönelik hareket etti.
- ❑ Bundan dolayı Fransa'yı Alman işgaline dâhil etti. SSCB ise ordularını Doğu Avrupa'dan çekme kararı aldı
- ❑ Almanya'nın SSCB'ye savaş tazminatı ödemesinde anlaşmaya varıldı.
- ❑ Buna göre 1 Mart 1945'e kadar ortak düşmana savaş ilan etmiş olanların üyeliğe alınmalarına karar verilmiştir.
- ❑ SSCB, Japonya'ya savaş açma karşılığında kurulacak BM'de Belarus, Ukrayna ve SSCB olmak üzere üç sandalye hakkı elde etti. Konferanstan en kârlı çıkan devlet SSCB oldu
- ❑ Bu karar üzerine Türkiye simgesel olarak 23 Şubat 1945'te Almanya ve Japonya'ya savaş ilan etmiştir.

8 – 9 Mayıs 1945 Almanya'nın Teslim Olması

- ◆ Kentin merkezindeki bir yeraltı sığınağından savunmayı yönetmekte olan Hitler savaşın yitirildiğini kavrayarak 30 Nisan 1945'te intihar etti.
- ◆ Amiral Karl Dönitz'i kendi yerine atamıştı. Almanya'nın teslim olması 8–9 Mayıs 1945'te gece yarısı gerçekleşti

1-25 Nisan 1945

SAN FRANCİSCO (BM) KONFERANSI:

- ◆ II. Dünya savaşı öncesi dağılan milletler cemiyeti yerine kurulması kararlaştırılan Birleşmiş Milletlerin ana statüsü belirlemek üzere aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 46 ülkenin ABD'nin San Fransisko kentinde yapılan konferanstır.
- ◆ Birleşmiş Milletler Teşkilatı kurulmuştur. Sömürgecilik dönemi büyük bir oranda son bulmuştur.
- ◆ Son toplantıdır.
- ◆ Potsdam Konferansı diğerlerinden farklı olarak barışın nasıl sağlanacağını konu almıştır.

17 Temmuz – 2 Ağustos POTSDAM KONFERANSI

- ◆ Berlin yakınlarındaki Potsdam'da yapılan konferansta ABD adına Truman, SSCB adına Stalin katıldı.

- ◆ İngiltere Başbakanı Churchill ise konferans sürerken ülkesindeki seçimleri kaybetti. Yerini rakibi Attle'ye devretti.
- ◆ Almanya'nın teslimi sonrası ortaya çıkan sorunlar, barış antlaşmasının temel ilkeleri ve yöntemleri konuşuldu.
- ◆ Alman toprakları ABD, SSCB, İngiltere ve Fransa arasında dört işgal bölgesine ayrıldı

2 Eylül 1945 Japonya günü zaferi (Victory Over Japan Day)

- ◆ 15 Ağustos'ta ilan edilen ve resmi olarak 2 Eylül 1945 günü imzalanan Japonya'nın teslimiyet belgesi ile II. Dünya Savaşı'nın sona ermesini sağlamıştır.
- ◆ Böylece savaşın sona kalan Pasifik Cephesi de kapanmıştır.
- ◆ 2 Eylül Japonya Günü Zaferi (Victory over Japan Day) olarak anılmaya başladı.

29 Temmuz - 15 Ekim 1946

Paris Barış Konferansı

- ◆ Muzaffer müttefik güçleri (başta Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık, Fransa ve Sovyetler Birliği) İtalya, Romanya, Macaristan, Bulgaristan ve Finlandiya'nın antlaşmalarını görüşmüşlerdir.

Paris Barış Konferansının neticesinde 10 Şubat 1947'de imzalanmıştır.

II. Dünya savaşında insan

hakları ihlalleri ABD: atom bombası

SSCB: katyn ormanı katliamı, ukranya kıırım ve doğu Avrupa katliamları

Almanya: Yahudi soykırımı, akıl hastaları ve Çingenelerin öldürülmesi

0- 10 ŞUBAT 1947

PARİS BARIŞ ANTLAŞMASI:

- ◆ ABD, SSCB, İngiltere ve Fransa arasında yapılmıştır.
- ◆ Almanya ile antlaşma yapılmamıştır.
- ◆ İtalya, Romanya, Macaristan, Bulgaristan ve Finlandiya'nın egemen devletler olarak uluslararası ilişkilerde yeniden sorumluluk almalarını ve Birleşmiş Milletler'e üye olmaya hak kazanmalarını sağlamıştır.
- ◆ Anlaşma, savaş tazminatları, azınlık haklarının taahhüdü, sınır düzenlemeleri içeriyordu

SAVAŞIN GENEL SONUÇLARI

1 Almanya İkiye ayrıldı.

- ◆ 23 Mayıs 1949 Federal Almanya (Batı) ABD, İNG, FRS
- ◆ 7 Ekim 1949 Demokratik Almanya (Doğu) / SSCB
- ◆ 1990 'da birleşmiştir.

2-10 Şubat 1947 Libya kuruldu.

Savaştan sonra İtalya'nın K. Afrika'dan çekilmesiyle Libya devleti kuruldu.

3-5 Temmuz 1962

Cezayir Bağımsız

Fransa'nın söm sız oldu.ürgesi olan Cezayir bağımsız oldu.

4-12 Ada Yunanistan'a bırakıldı

12 Ada savaştan sonra Yunanistan'a verildi .

5-14 Mayıs 1948 İsrail Kuruldu

- ◆ Milyonlarca Yahudi'nin öldürülmesi üzerine BM desteği ile Yahudilere, Filistin'de devlet kurma hakkı tanındı.
- ◆ Böylece Amerika ve İngiltere'nin desteği ile 1948'de işgalci İsrail devleti kuruldu.

- ✓ 10 Aralık 1948 "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi'ni hazırladı.
- ✓ 30 Eylül 1961 OECD kuruldu. (Avrupa Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı)

Tokyo mahkemeleri:

müttefik devletlerin Japon yöneticileri savaş sonrası yargıladıkları mahkemelerdir bir çok idam ve hapis cezası çıkmıştır.

6-Nazizm / Faşizm'e karşı Demokratik yönetimler yaygınlaştı

- ◆ Savaşın sonra ABD'nin başını çektiği grup aşırı akımların (Nazizm, Faşizm vb.) dünyaya verdiği zararları göremek demokratik yönetimleri yaygınlaştırmak istemişlerdir.
- ◆ Dünyadaki bu gelişmelerin de etkisi ile Türkiye'de çok partili hayata geçilmiştir.

7-BM → Newyork / IMF → Washington

- ◆ II. Dünya Savaşı'ndan en az etkilenen ABD, atom bombasına sahip olmakla önemli bir avantaj elde etti.
- ◆ Birleşmiş Milletler'in New York'u, Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası(Dünya Bankası) ve Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) Washington'u merkez olarak seçmesi ABD'nin gücünü ve Avrupa merkezli uluslararası sistemin sona erdiğini göstermekteydi..

✓ II. Dünya Savaşı sırasında dünya barışını sağlamak amacıyla ABD ve İngiltere, Atlantik Bildirisi'ni yayınlayarak Birleşmiş Milletler Teşkilatının temelini attı.

□ 24 Ekim 1945 BM kuruldu / 46 Devlet

- Şubat 1945'te Yalta Konferansı'nda ABD, İngiltere ve SSCB, Mart 1945'e kadar Mihver Devletlere savaş ilan eden devletlerin Birleşmiş Milletlere üye olarak kabul edilmesine karar verdi.
- Aynı yıl Birleşmiş Milletleri resmen kurmak için San Francisco Konferansı toplandı.

- Bu Konferans'ta ABD, SSCB, İngiltere, Çin ve daha sonra Fransa'nın katılımıyla oluşan büyük devletler teşkilat üzerinde kesin üstünlük kurmak ve bunu antlaşmaya eklemek istedi.
- Konferans sonunda Birleşmiş Milletler Antlaşması kabul edilerek Birleşmiş Milletler Teşkilatı kuruldu ve Milletler Cemiyeti 19 Nisan 1946'da yetkilerini bu Teşkilata devretti.

8-BİRLEŞMİŞ MİLLETLER 24 EKİM 1945

- 25 Nisan 1945'te ABD'nin San Francisco kentinde yapılan konferans ile 24 Ekim 1945'te resmen kuruldu. Merkezi New York şehridir.
- BM anayasası bu konferansta ABD- İngiltere-Rusya-Fransa ve Çin tarafından hazırlandı. BM'nin Güvenlik Konseyinde bu 5 devletin veto hakkı vardır.
- Anayasa'da herhangi bir değişikliğin yapılabilmesi için Genel Kurul'un 3'te 2 çoğunluğu gerekir.
- Ancak Güvenlik konseyinin devamlı üyesi olan beş devletin de bu üçte iki çoğunluğun arasında olması gerekir.
- Uluslararası Adalet Divanı Hollanda'nın Lahey şehrinde yer almaktadır.
- Ekonomik ve Sosyal Konsey için "İnsan Hakları Yüksek Komiserliği" vardır.
- Arapça, Çince, Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Rusça Birleşmiş Milletlerin resmi dilleri arasındadır.

BM'nin Alt Kurum ve Terimleri

UNICEF (New York): BM Uluslararası Çocuk Eğitimi Örgütü

IMF (Washington): Uluslararası Para Fonu

IBRF (Washington): Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (*Dünya Bankası*)

WHO (Cenevre): Dünya Sağlık Örgütü

ILO (Cenevre): Uluslararası Çalışma Örgütü

UPU (Bern): Uluslararası Posta Birliği

FAO (Roma): Gıda ve Tarım Örgütü

UNESCO (Paris): BM Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü

BM'nin 7 tane alt kuruluşu

1- Genel Kurul

- Bu kuruluşa tüm üyeler katılır.
- Her üye devletin 5 temsilcisi vardır.
- Her devletin 1 oy hakkı vardır.
- Yılda bir kez toplanır. Tavsiye kararı alabilir.

- ✓ Yeni ülkelerin kabulü
 - ✓ BM bütçesi
 - ✓ Barışın korunması için ayrılan bütçe
- gibi önemli konularda kararlar çoğunluğun üçte ikisi ile alınır. Diğer konular, salt çoğunlukla karara bağlanır.

2- Güvenlik Konseyi

- Barış ve güvenlikten sorumludur.
- Kararları tüm üye ülkeler için bağlayıcıdır.
- 15 üyeden oluşur.
- 5 tanesi beş büyük devlettir.
- Diğer 10 üye ise Genel kurul üyeleri arasından 2 yıllık bir dönem için seçilir.
- Karar için 9 oy gerekir. Beş büyük devletten biri aleyhte oy verirse karar veto edilir.

3-Ekonomik ve Sosyal Konsey

- Ekonomik ve sosyal kalkınmayı amaçlar.
- 54 Üyeden oluşur.
- Üyelerin hizmet süresi 3 yıldır.

4-Vesayet Konseyi

- Henüz kendi kendini idare edecek güce sahip olamayan milletlerin ilerlemesini sağlar.
- Onları sömürmeye kalkışacak ülkelere korur. Bugün işlevini kaybetmiştir.

5-Sekreterlik

- Kuruluşun idari şefidir.

6-İnsan Hakları Konseyi

- 19 Haziran 2006'da 47 üye olarak kuruldu.

7- Adalet Divanı

- BM'nin en yüksek yargı organıdır.
- Hollanda'nın Lahey Şehri'nde bulunur.
- Her biri ayrı milletten 15 yargıcı bulunur.
- Yargıçlar 3 yıl süre ile görev yaparlar.
- Buradaki karar daha çok tavsiye kararı niteliğindedir.
- AİHM (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi) ile karıştırılmamalıdır.

İnsan Hakları İhlalleri

- Kasım 1945'ten Ekim 1945'ya kadar Nürnberg'de, uluslararası bir mahkeme tarafından suçlu görülen Nazi Alman yöneticileri, Nazi Partisi siyasi liderleri ve diğer suçlular da mahkeme karşısına çıkarılarak yargılandı.
- II. Dünya Savaşı'nda yaşananlardan dolayı "**Soykırım Suçunun Önlenmesi ve Cezalandırılmasına İlişkin Sözleşme**" 9 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda kabul edildi.
- Savaş sırasında işlenen insanlık suçları "soykırım" olarak adlandırıldı. Bu kapsama giren suçlar ve suçluların cezalandırılması ile ilgili kararlar alındı. 10 Aralık 1948'de Birleşmiş Milletler Teşkilatı, "İnsan Hakları Evrensel Beyanname"ni kabul etti.

Nürnberg mahkemeleri: II.dünya savaşı sonrası Alman nazi partisi önde gelenlerinin yargılandığı mahkemelerdir başkanlığını ABD,SSCB,İNGİLTERE,VE FRANSA hakimleri yapmış birçok kişi hakkında hapis ve idam cezaları çıkmıştır

II. DÜNYA SAVAŞI'NDA TÜRKİYE
(İNÖNÜ DÖNEMİ - Millî Şef Dönemi)

1 Müstakil Grup

29 Mayıs 1939'da toplanan CHP'nin V. Kurultayı'nda, parti içinde siyasi denetim kurabilmek amacıyla "Müstakil (Bağımsız) Grup" oluşturulmuştur.

- İkinci Dünya Savaşı sürecinde Refik Saydam ve Şükrü Saraçoğlu başbakanlık yapmış, İsmet İnönü ise cumhurbaşkanı olarak görev yapmıştır.

2 1939 Barış Cephesi

Türkiye'nin 12 Mayıs 1939'da İngiltere'yle, 23 Haziran'da da Fransa'yla "Barış Cephesi" içinde yer aldığını açıklayan ortak bildirimler yayımlanmıştır.

3 Karartma

- ◆ Bütün illerde hava saldırılarına karşı 'karartma' uygulaması başlatılmıştır.
- ◆ Gece 23.30'dan sonra sokağa çıkma yasağı getirilmiştir.

4 Çakmak Hattı

Çatalca'da olası bir Alman işgaline karşı Çakmak Hattı'nın yapımına başlanmıştır.

5 Narih Koyma

- ◆ Savaşın etkisiyle her türlü eşyaya fazla miktarda talebin olması, buna karşı bu malların fazla miktarda stoklanarak yüksek miktarlara satılması hükümeti bir takım tedbirler almaya itmiştir.
- ◆ Bunların ilki fiyatı çok fazla yükseltilen ürünlere "narh koymadır.
- ◆ " 18 Ocak 1940'ta çıkarılan Millî Korunma Kanunu ise bu tedbirlerin dayanağı oldu.

6 18 Ocak 1940 Millî Korunma Kanunu

- ◆ 1940'ta hükûmete ekonomiye müdahale etme hakkı tanıyan Millî Korunma Kanunu ilan edilmiştir.
- ◆ Millî Korunma Kanunu çerçevesinde getirilen dış ticaret kısıtlamaları, ithalatın önemli ölçüde daralmasına neden olmuştur.
- ◆ İthalatın ve yerli üretimin azalması kıtlık ortamının oluşmasına yol açmıştır.

7-1940 / 1954 Köy Enstitüleri

- ◆ J. Dewey Raporu ile MEB Hasan Ali Yücel ve İsmail Hakkı Tonguç öncülüğünde İlkokul öğretmeni yetiştirmek amacıyla 1940 tarihli yasa ile tarım işlerine elverişli geniş arazi bulunan köylerde açılmıştır.
- ◆ Köylülerin kendi yörelerinde pratik bilgilerle eğitilmesi için açılan okullardır.
- ◆ Önceleri "iş içinde eğitim" ilkesi ile hareket eden bu okullar, giderek geleneksel, ezberci eğitimin yerleştiği öğretmen okullarına dönüştüler ve 1954'te kapatıldılar.

8 1942 Ekmek Karnesi

Tahıl stoklarına el konmuştur. Sıkı fiyat kontrolleri karaborsayı artırmıştır. 13 Ocak 1942'de "Ekmek Karnesi" uygulaması başlatılmıştır.

9 II. Beş Yıllık Sanayi Planı

II. Beş Yıllık Sanayi Planı yürürlüğe konmuş fakat savaş şartları nedeniyle başarı sağlanamamıştır.

10 Seferberlik

Savaş boyunca yarı seferberlik ilan edilmiş ve yetişkin nüfus askere alınmıştır. Bu durum yerli üretimin azalmasına neden olmuştur.

- ✓ 1941 Petrol Ofisi kuruldu
- ✓ 1952 Et ve Balık Kurumu kurulmuştur.
- ✓ 1942'de Ticaret Ofisi ve İlaşçe Müsteşarlığı kurulmuştur.
- ✓ 1944'te Toprak Mahsulleri Vergisi Kanunu

11 9 Kasım 1942 Varlık Vergisi

Olağanüstü savaş koşullarının yarattığı yüksek kazancı vergilendirmek amacıyla Varlık Vergisi Kanunu çıkarılmıştır.

12-15 Haziran 1945 Çiftçi Topraklandırma Kanunu

Bu kanundan beklenen başarı sağlanamamıştır.

13-1947 İktisadi Kalkınma Planı

Bu planla Marshall Planı çerçevesinde alınacak yardımlar için gerekli hazırlıklar yapılmıştır.

14-7 Eylül 1947 Kararları

- ◆ 1947'de "7 Eylül 1947 Kararları" ile TL'nin değeri % 53,6 oranında düşürülmüş, böylece ithalat kolaylaştırılmıştır.
- ◆ Bu kararlar Türkiye'de devletçilikten liberal ekonomiye geçişin ilk adımı olarak kabul edilmektedir.

15-1948 OEEC üyelik

1948'de Türkiye, Marshall Planı ile OEEC'ye (Avrupa İktisadî İşbirliği Örgütü) üye olmuştur.

16-1940 Ankara Devlet Konservatuarı Kanunu

Kanunla İstanbul Konservatuarı da kurulmuştur.

Ayrıca...

- ✓ 1946'da Milli Kütüphane kurulmuştur.
- ✓ 26 / 27 Aralık 1939 Erzincan depremi
- ✓ Almanya'da Nazi baskısından kaçan bilim adamları İstanbul ve Ankara Üniversitelerinde çalışmaya başlamıştır.

17-5-6 Kasım 1943 (Eden-Menemencioğlu) Görüşmeleri

- ◆ İngiltere Dışişleri Bakanı Anthony Eden Moskova Konferansı dönüşünde, 5-6 Kasım 1943 tarihleri arasında, Kahire'de Türk Dışişleri Bakanı Numan Menemencioğlu ile bir araya gelmiştir.
- ◆ Eden, Türkiye'den hava üslerini açmasını ve yılsonuna kadar savaşa katılmasını istemiştir.
- ◆ Ancak bu istekler Menemencioğlu tarafından reddedilmiştir.

18-30 Ocak-1 Şubat 1943 Adana Görüşmeleri

- ◆ 1943 tarihinde Churchill (İngiltere) ile İsmet İnönü arasında Adana'da yapılan görüşmelerdir.
- ◆ İsmet İnönü tüm baskılara rağmen Türkiye'yi savaşın uzağında tutmuştur.

19- **Kahire konferansı:** 4-6 Aralık 1943 tarihlerinde Kahire, Mısır'da, Türkiye'nin II. Dünya Savaşı'na Müttefik Devletler lehine katılması için gerçekleşen Konferansdır. oplanıya, Amerika Birleşik Devletleri'nden Başkan Roosevelt, İngiltere Başbakan Churchill ve Türkiye'den Cumhurbaşkanı İnönü katılmıştır. Türkiye savaşa girebilmesi için isteklerini söylemiş bu istekler olmayınca savaşa girmemiştir.

II. Dünya Savaşına simgesel katılım

- ❑ 1945'te Türkiye, II. Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru Almanya ve Japonya'ya simgesel (göstermelik) olarak savaş ilân etmiş, bunun sonucunda Birleşmiş Milletler'e kurucu üye olarak katılmıştır. (Türkiye II. Dünya Savaşı'na fiilen katılmamıştır.)
- ❑ Mihver ve müttefik devletlerin isteklerine rağmen Türkiye, fiilen savaşa katılmaksızın 23 Şubat 1945'te resmen savaş ilanı ile yetinmiştir.
- ❑ Türkiye, II. Dünya Savaşı'na fiili olarak katılmamışsa da, bu dönemde savaşan ülkelere silah yapımında kullanılan krom madenini satmıştır.

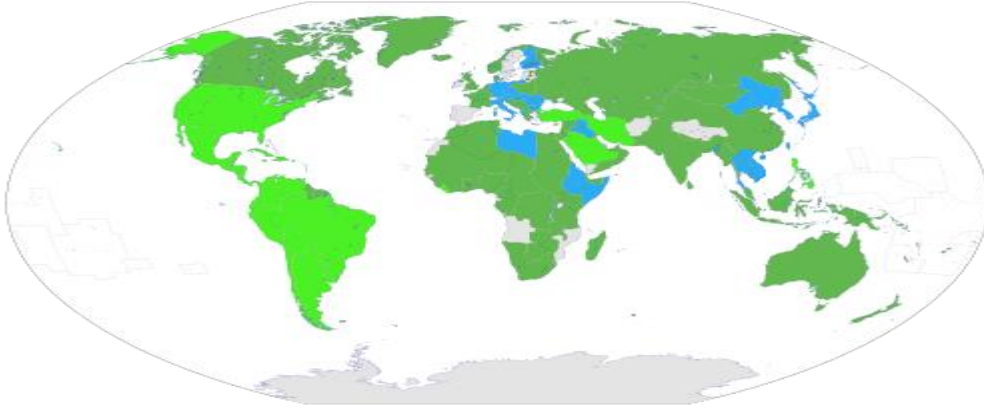
II.DÜNYA SAVAŞINDA ÜLKE VE LİDERLERİ

II. Dünya Savaşı'na katılan devletler ve liderleri		
Müttefik	Fransa	<ul style="list-style-type: none"> • Vichy hükümetinin lideri Mareşal Petain • İngiltere'deki Fransız direniş hareketi lideri Charles de Gaulle (Carls Dö Go)
	İngiltere	<ul style="list-style-type: none"> • 1940'a kadar Neville Chamberlain • Temmuz 1945'e kadar Winston Churchill • 1945'ten sonra Clement Attlee
	ABD	<ul style="list-style-type: none"> • Nisan 1945'e kadar Franklin Roosevelt • 1945'den sonra Harry S. Truman
	SSCB	<ul style="list-style-type: none"> • Joseph Stalin
Mihver	Almanya	<ul style="list-style-type: none"> • Adolf Hitler
	İtalya	<ul style="list-style-type: none"> • Benito Mussolini
	Japonya	<ul style="list-style-type: none"> • İmparator Hirohito

NOT:TÜRKİYE – İSMET İNÖNÜ (MİLLİ ŞEF)

SAYFA SONUNDA HARİTALAR VAR

HARİTALAR

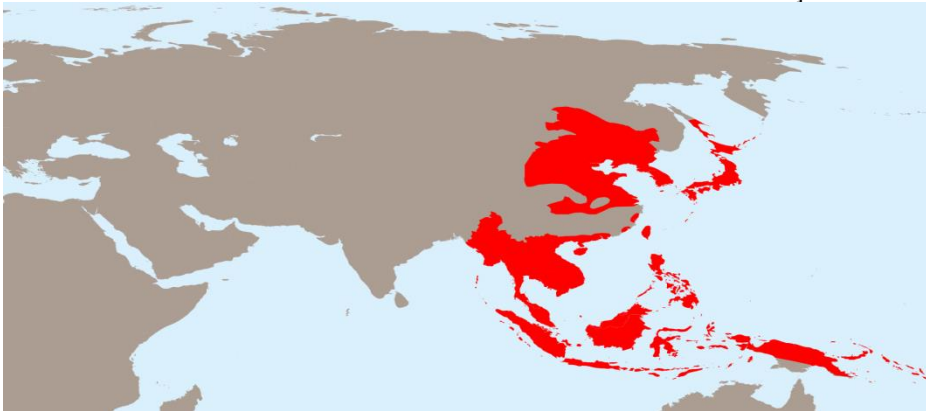
II. DÜNYA SAVAŞI TARAF LARI: MAVİ:MİFER DEVLETLER, KOYU YEŞİL:MÜTTEFİK D. AÇIK YEŞİL: SONRADAN DAHİL OLANLAR GRİ:TARAFSIZ

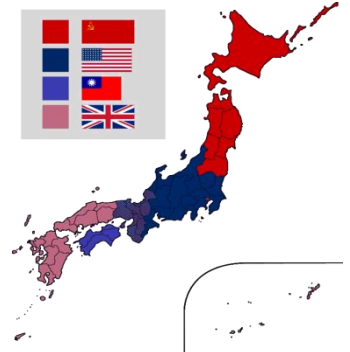
1943 YILINA KADAR NAZİ ALMANYASININ YAYILDIĞI YERLER BORDO RENK

SAVAŞ SONRASI İŞGAL EDİLEN ALMANYA

1943 YILINA KADAR JAPONYANIN YAYILDIĞI ALAN KIRMIZI RENK

Savaş sonrası müttefik devletlerin Japonyayı işgal planı

bu plan uygulanamamıştır.